

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2004

2009

Документ за разглеждане в заседание

A6-0266/2008

26.6.2008

ДОКЛАД

относно стратегическия документ на Комисията относно разширяването -
2007 г.
(2007/2271(INI))

Комисия по външни работи

Докладчик: Elmar Brok

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....	3
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ	11
РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ	14

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно стратегическия документ на Комисията относно разширяването - 2007 г. (2007/2271(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид съобщението на Комисията относно стратегията в областта на разширяването и основни предизвикателства 2007-2008 г. (COM(2007)0663),
 - като взе предвид своите резолюции от 16 март 2006 г. относно стратегическия документ на Комисията от 2005 г. относно разширяването¹ и от 13 декември 2006 г. относно стратегията в областта на разширяването и основни предизвикателства 2006-2007 г. ,²
 - като взе предвид предходните си резолюции относно страните от Западните Балкани, Турция и европейските партньори на Европейската политика на съседство,
 - като взе предвид член 45 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисията по външни работи и становището на комисията по култура и образование (A6-0266/2008),
- А. като има предвид, че стратегията на Съюза в областта на разширяването има както външно, така и вътрешно измерение;
- Б. като има предвид, че външното измерение на тази стратегия включва насърчаването на реформи, в съответствие с европейските стандарти, на демокрацията, зачитането на правата на човека, на мира, стабилността и просперитета;
- В. като има предвид, че вътрешното измерение на стратегията в областта на разширяването пряко влияе на способността на Съюза да преследва целите на своите политики и да постига все по-тесен съюз съгласно Договорите;
- Г. като има предвид, че е необходим Европейски съюз, политически интегриран и способен да развива амбициозни политики на солидарност и стабилност;
- Д. като има предвид, че „всяка европейска държава може да се кандидатира за член на Общността”, както е предвидено в Римския договор;
- Е. като има предвид безспорния успех на предишните вълни на разширяване, както за Европейския съюз така и за държавите-членки, които се присъединиха към него, и приноса им за стабилността, развитието и благоденствието на Европа като цяло и необходимостта, поради това, да се създадат условия, гарантиращи успеха и на бъдещи разширявания;

¹ ОВ С 291, Е 30.11.06, стр. 402.

² ОВ С 317, Е 23.12.2006, стр. 480.

- Ж. като има предвид, че споразуменията за стабилизиране и асоцииране играят важна и успешна роля за отношенията между Европейския съюз и страните от Западните Балкани с оглед на тяхната европейска интеграция и насърчават регионалното сътрудничество;
- З. като има предвид, че солунският Европейски съвет от 2003 г. и брюкселският Европейски съвет от 2006 г. потвърдиха намерението за спазване на поетите ангажименти към страните от Югоизточна Европа и Западните Балкани;
- И. като има предвид, че подновеният консенсус, постигнат от Европейския съвет през декември 2006 г., се основава на принципите на консолидиране на ангажиментите, прилагане на справедливи и строги изисквания към страните по отношение на задълженията им и подобро общуване с обществеността;
- Й. като има предвид, че тази стратегия е много повече от методология на водене на преговори, тъй като отразява основното убеждение, че Европейският съюз следва да продължи да бъде общност на споделени ценности, и е тясно свързана с дебата относно целите на Съюза и неговата ефективност, неговото бъдеще и ролята му в съседните региони и в световен мащаб;
- К. като има предвид, че методологията и критериите за провеждане на преговори за присъединяване, очертани в съобщението на Комисията, заслужават пълна подкрепа и следва да се изпълняват стриктно, и че политическите съображения не бива да вземат предимство пред стриктното спазване на тези критерии;
- Л. като има предвид, че стратегията на Съюза за разширяване следва да бъде част от широк набор от политически инструменти, предназначени да укрепят демокрацията и да изградят стабилност и социално развитие в съседните ни региони, както и да повишат ролята на Съюза в световен мащаб;
- М. като има предвид, че тези политики следва да отразяват разнообразните ситуации в съседните ни региони, и особено в страните със статут на кандидатки, започнали преговори, страните със статут на кандидатки, които още не са започнали преговори, страните, които имат перспектива за членство, страните, поставили си за цел европейска интеграция, и тези, които просто искат да поддържат тесни съседски връзки със Съюза;
- Н. като има предвид, че тези политики следва да бъдат независими и да не накърняват разпоредбите, позволяващи на дадена страна да развива отношения си с ЕС, преминавайки от един тип отношения към друг, ако необходимите вътрешни и външни условия са изпълнени;
- О. като има предвид, че източните партньори в рамките на Европейската политика на съседство могат ясно да бъдат определени като европейски страни и някои от тях са заявили европейската перспектива като своя цел;
- П. като има предвид, че както се заявява в гореспоменатата резолюция от 13 декември 2006 г., страни с европейски перспективи следва да се ползват от тясно двустранно или многостранно сътрудничество с ЕС, което да отговаря на техните конкретни

нужди и интереси; като има предвид, че този вариант, който включва широка гама от оперативни възможности, би дал на страните партньори стабилна дългосрочна перспектива на институционални отношения с ЕС и би предоставил стимула, необходим за насърчаване на стабилността, мира, зачитането на правата на човека и демократичните и икономически реформи в съответните страни;

- Р. като има предвид, че съгласно същата резолюция страните с признати перспективи за членство сами биха решавали дали искат да се възползват от подобни многостранни договорености като междинна стъпка към пълноправно членство;
- С. като има предвид необходимостта от ефективно разясняване и оповестяване на тези политики на сегашните граждани на ЕС, така че да се осигури пълната им осведоменост относно въпросните политики и да се засили обществената подкрепа за ангажиментите на Съюза към неговите съседи, като така се гарантира доверието в Съюза и неговата солидарност като партньор, едновременно със стремежа да се отговори на основателната им загриженост;
1. изразява съгласие с Комисията, че като цяло предишните вълни на разширяване са били много успешни и са насърчили икономическия растеж и социалния напредък и допринесли за мира, стабилността, свободата и благоденствието на европейския континент, и че от тях са спечелили както старите, така и новите държави-членки; счита, че има какво да се научи от предишните присъединявания и че допълнителните начини за подобряване на качеството на процеса на разширяване трябва да се основават на положителния опит, натрупан до момента;
 2. потвърждава твърдия си ангажимент към всички страни-кандидатки и към тези, които са получили ясна перспектива за членство, с уговорката, че цялостното изпълнение на критериите от Копенхаген е задължително и че интеграционният капацитет на Съюза трябва да бъде взет изцяло предвид;
 3. припомня в този контекст, че за страните от бивша Югославия пълното сътрудничество с Международния наказателен трибунал за бивша Югославия е също необходимо условие;
 4. счита, че стратегията на Съюза за разширяване следва да съответства на разпоредбите на Договора за ЕС и да отразява вече поетите от Съюза задължения, както и да постигне баланс между геостратегическите интереси на Съюза, влиянието на политическите промени извън неговите граници и интеграционния капацитет на Съюза, включително способността му да се справя с бъдещи вътрешни и външни предизвикателства и да реализира проекта си за политическа интеграция;
 5. припомня в този контекст, необходимостта от извършване на нужните вътрешни реформи, целящи, *inter alia*, по-голяма ефективност, социално сближаване и демократична отчетност;
 6. припомня, че интеграционният капацитет е свързан със способността на Съюза в даден момент да взема решения и така да постига политическите си цели, и по-конкретно целта да насърчава икономически и социален напредък и високо равнище на заетост в своите държави-членки, да утвърждава своята идентичност и

способността си да действа на международната сцена, да защитава правата и интересите както на държавите-членки така и на европейските граждани, да развива пространство на свобода, сигурност и правосъдие, изцяло да поддържа и доизгражда достиженията на общностното право (*acquis communautaire*) и да отстоява основните права и свободи, заложи в Хартата на основните права на Европейския съюз;

7. счита, че понятието интеграционен капацитет включва четири елемента:
 - (i) присъединяващите се държави следва да допринасят за, а не да накърняват способността на Съюза да поддържа стремежа към изпълнение на политическите си цели;
 - (ii) институционалната рамка на Съюза следва да е в състояние да осигури ефективно и ефикасно управление;
 - (iii) финансовите средства на Съюза следва да са достатъчни да посрещнат предизвикателствата на социалното и икономическото сближаване и общите политики на Съюза;
 - (iv) следва да е налице всеобхватна комуникационна стратегия, за да се информира обществеността относно последиците от разширяването;
8. подчертава, че с оглед на повишаване на доверието в стратегията в областта на разширяването и на нейната ефективност, критериите от Копенхаген трябва изцяло да се съблюдават и изпълняват и от страна на държавите-членки, с цел да се избегне това от страните кандидатки да се изискват по-високи от прилаганите в някои части на Съюза стандарти;
9. освен това припомня, че икономическата структура и интереси на всяка нова държава-членка биха могли да имат последствия за посоката на развитие на политиките и бюджета на Съюза и че необходимото адаптиране на политиките би могло да повлияе на същността на самия Съюз; припомня, че една единна общност от нации и граждани трябва да се основава на последователни политики и общи интереси;
10. счита, че както бюджетните, така и по-широките икономически и социални последици от нови възможни разширявания трябва да се вземат надлежно предвид по време на средносрочния преглед на многогодишната финансова рамка за 2007-2013 г. и при изготвянето на последващите финансови рамки;
11. също така изразява убеждението си, че всяка присъединяваща се държава следва да се опита да разреши всичките си вътрешни проблеми, особено тези, касаещи териториалната и конституционната ѝ уредба, преди да се присъедини към Съюза; смята, че преди и по време на преговорите с тези държави Европейският съюз следва да оказва помощ за решаването на такива проблеми;
12. подкрепя поставянето на акцент върху консолидирането, обвързването с условия и комуникацията като водещи принципи на стратегията на ЕС в областта на

разширяването;

13. следователно счита, че всяко разширяване трябва да бъде последвано от адекватно консолидиране и политическо концентриране, тоест от сериозна преоценка на политиките и средствата на Съюза, за да се отговори на очакванията на европейските граждани и да се гарантира на жизнеспособността на Съюза като политически проект;
14. изразява загриженост, че разширяване без адекватно консолидиране и подготовка би могло да навреди на вътрешното сближаване на Съюза и да има сериозни последствия върху способността на Съюза да действа, тъй като би отслабило институциите, би направило държавите-членки по-уязвими на външен натиск и би подкопало доверието в Съюза като глобален фактор;
15. също така счита, че успехът на процеса на разширяване (и, оттам, успехът на политическата интеграция) може да се постигне единствено ако е налице ясна и дълготрайна обществена подкрепа за членството в ЕС на всяка една страна кандидатка; освен това счита, че бъдещите вълни на разширяване следва да бъдат придружавани от съгласувана политика за комуникация, която включва всички институции на ЕС и правителствата на държавите-членки, както и представители на гражданското общество, и че тази политика на комуникация следва да се стреми да обясни на нашите граждани политическите, икономическите, социалните и културните ползи от разширяването; поради това припомня на правителствата и парламентите на държавите-членки, отговорността им да осведомяват по подходящ начин обществеността относно положителните постижения на предишните разширявания, състоянието на водените преговори и въпросите, свързани с присъединяването на нови държави-членки;
16. заема становището, че страните с перспективи за членство в ЕС следва да положат всички усилия за да обяснят, ангажират и подготвят своята общественост за присъединяване към Съюза, като включат гражданското общество в този процес от самото начало;
17. също така изразява убеждението си, че стратегията за разширяване следва да бъде подкрепена от по-разнообразен набор от външни договорни рамки и че тези рамки биха могли да бъдат структурирани като отворени един към друг концентрични кръгове, като на страните се дава възможност при стриктни, но ясни вътрешни и външни условия да преминават от един статут към друг, ако желаят това и ако изпълняват критериите, приложими за всяка конкретна рамка;
18. потвърждава, че участието в Европейската политика на съседство не замества нито на теория нито на практика членството, нито пък представлява етап, който непременно води до членство; счита, че е необходимо да се запълни празнината в концептуално, нормативно и политическо отношение, която съществува между стратегията на Съюза за разширяване и неговата политика на съседство, за да се отговори на очакванията на нашите източни съседи; изразява убеждението си, че засилената политика на съседство не е достатъчна в това отношение, въпреки че представлява вече положителна стъпка в правилна посока, и че се изисква по-съществена качествена промяна;

19. следователно предлага, по отношение на онези източни съседи, които, от гледна точка на своето политическо, икономическо и социално състояние и на настоящия интеграционен капацитет на Съюза, в момента не се ползват от перспектива за членство, но в същото време отговарят на някои демократични и икономически условия, Съюзът да създаде пространство, основано на общи политики, които обхващат по-конкретно правовата държава, демокрацията, правата на човека, сътрудничеството в областта на външната политика и политиката за сигурност, икономически и финансови въпроси, търговията, енергетиката, транспорта, околната среда, правосъдието, сигурността, миграцията, безвизовите пътувания и образованието; счита, че тези общи политики следва да преследват общата цел за подпомагане на източните съседи постепенно да достигнат стандартите на ЕС и така да дадат възможност за тяхната все по-тясна интеграция в ЕС; също така изразява убеждението, че тези общи политики, следва да бъдат изграждани съвместно с държавите участнички на основата на конкретни механизми за вземане на решения и следва да бъдат подкрепени от адекватна финансова помощ; изразява положително становище относно предложението, направено от Полша и Швеция на заседанието на Съвета по общи въпроси и външни отношения на 26-27 май 2008 г., при условие че инициативата, предвидена в предложението се реализира в рамките на Европейския съюз;
20. приветства подновяването, в рамката на ЕС, на „Барселонския процес: Съюз за Средиземноморието“ като допълнителна положителна стъпка в нашите отношения с южните съседи; счита, че тази нова инициатива укрепва аргументите в полза на конкретни договорни многостранни отношения с нашите източни съседи, които в сравнение със своите южни партньори имат ясни европейски амбиции и перспективи; припомня, че като първа стъпка тези отношения следва да приемат формата на създаване на зона за свободна търговия, която да бъде последвана от по-близки отношения от тип Европейско икономическо пространство плюс (ЕИП +), от Европейско обединение (European Commonwealth) или от специфични регионални рамки за сътрудничество;
21. отново заявява, в контекста на гореспоменатите специфични регионални рамки за сътрудничество, че е от значение да се състави по-комплексна и изчерпателна стратегия на ЕС за Черноморския регион, която надхвърля настоящата инициатива за взаимодействие и предвижда създаването на Съюз за Черно море, който следва да включва ЕС, Турция и всички държави с излаз на Черно море като равни партньори, като се стреми към пълно участие на Русия; счита, че такава многостранна рамка не само би предложила на участващите държави възможност да засилят сътрудничеството си с ЕС по широк кръг от политически области, но също така би позволила на Европейския съюз да има по-активна роля в намирането на мирни решения на регионалните конфликти, като така допринася положително за сигурността в региона;
22. същевременно счита, че държави, които имат призната перспектива за членство, но все още трябва да положат значителни усилия преди да могат да достигнат политическите, икономически и социални условия, необходими за постигане на статут на страни-кандидатки, биха могли да участват на напълно доброволна основа в договорености, подобни на гореспоменатите двустранни или многостранни рамки;

припомня, че една такава междинна стъпка би улеснила използването на всички инструменти, с които Европейският съюз разполага, за подпомагане на въпросните държави по пътя им към членство;

23. в този контекст приветства съобщението на Комисията относно Западните Балкани от 5 март 2008 г. (COM(2008)0128), което очертава редица мерки за подкрепа на страните в региона в усилията им за интеграция към ЕС и за задълбочаване на нашите отношения с тях, независимо дали става дума за сферата на търговията, енергетиката, образованието и/или научноизследователската дейност; изразява задоволството си от подписването на споразумения за стабилизиране и асоцииране със Сърбия и Босна и Херцеговина, които разглежда като по-нататъшна стъпка към заздравяване на връзките между този регион и ЕС; призовава във връзка с това към ускоряване на преговорите за либерализиране на визовия режим с държавите от Западните Балкани с цел улесняване на участието им в програми на Общността;
24. настоятелно призовава Комисията да направи конкретни предложения за по-диверсифицирана външна политика по отношение на нашите съседи в насоките, очертани в настоящата резолюция, и, при преразглеждане на собствената си административна организация, да установи връзка между дейностите, изпълнявани от генерални дирекции "Разширяване" и RELEX;
25. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията.

25.1.2008

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

на вниманието на комисията по външни работи

относно Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета: Стратегия за разширяване и основни предизвикателства 2007-2008 г. (2007/2271(INI))

Докладчик по становище: Helga Trüpel

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по култура и образование приканва водещата комисия по външни работи да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. подчертава значението на активната ангажираност на ЕС в Западните Балкани; по-нататък подчертава, че политиката на ЕС по отношение на Балканите е от решаващо значение за подпомагане на региона по пътя към напредък, мир и стабилност;
2. изразява увереност, че обучението през целия живот и личните контакти между хората са ключов елемент за насърчаване на търпимост, взаимно разбирателство и помирение между народите на Западните Балкани, Турция и ЕС;
3. призовава за съществени подобрения в политиката на ЕС за издаване на визи за страните от Западните Балкани, тъй като регионалното сътрудничество и сътрудничеството с Европейския съюз са възможни единствено в рамките на свободно движение на хора, което би позволило на граждани на Западните Балкани да участват в програми на ЕС като Младеж, Еразъм или Култура, без да им се налага да преминават през съществуващата бавна, рискована и несъразмерно скъпоструваща процедура за издаване на визи; освен това предлага създаването на централен орган, който при възникване на проблеми да осъществява посредническа дейност след кратко предизвестие;
4. подчертава, че зачитането на културното многообразие е основен принцип на ЕС и че малцинствата трябва да са свободни да упражняват своите културни права, включително изучаването на малцинствени езици и съхраняването на своята

културна идентичност, без да са подложени на дискриминация;

5. насърчава страните кандидатки за членство в ЕС да ратифицират Конвенцията на ЮНЕСКО за защита и насърчаване на различието на културните изкази;
6. подчертава значението на координираните стратегии за обществена информация и комуникация като крайъгълни камъни на процеса за пораждане на по-добро разбиране и подкрепа за разширяването на ЕС, както в държавите-членки, така и в страните кандидатки за членство и в страните „потенциални” кандидатки, и препоръчва участието на всички страни кандидатки за членство в прилагането на Междунституционалното споразумение относно политиката на комуникация;
7. решително насърчава включването на страните кандидатки за членство в Европейската година на межкултурния диалог 2008 като средство за изграждане на по-тесни връзки между народите;
8. потвърждава отново значението на достъпа до образование за всички; изразява сериозна загриженост относно продължаващата широко разпространена дискриминация в тази област, особено срещу ромските малцинства във всички страни кандидатки и „потенциални” страни кандидатки;
9. приканва съответните органи в Западните Балкани да създадат съвместна комисия, състояща се от историци и преподаватели, по образец на френско-германския пример, за насърчаване разработката на общи учебници по история, и предлага Комисията да окаже финансова подкрепа за подобен проект;
10. приветства досегашния напредък в реформирането на системите за образование и обучение и отново подчертава, че тези области остават ключови приоритети; подчертава необходимостта от достатъчни финансови средства за постигане и прилагане на реформите; настоятелно призовава националните министерства да съсредоточат усилията си върху по-доброто разходване на финансовите средства, посредством целенасочено наблюдение върху подобряване на качеството; приветства законодателните и структурни мерки, предприети с цел постигане на по-широко съответствие с програмите на Общността и нормативните стандарти;
11. решително насърчава стимулирането на многоезичието като важно умение само по себе си, но също и като средство за насърчаване на по-широко участие в програмите на ЕС за образователен обмен, каквито са програмата за обучение през целия живот и възможностите за мобилност, предоставени от Процеса от Болоня.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	22.1.2008
Резултат от окончателното гласуване	+: 33 -: 0 0: 1
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Ivo Belet, Guy Bono, Nicodim Bulzesc, Marie-Hélène Descamps, Věra Flasarová, Milan Gaľa, Claire Gibault, Vasco Graça Moura, Luis Herrero-Tejedor, Ruth Hieronymi, Mikel Irujo Amezaga, Ramona Nicole Mănescu, Manolis Mavrommatis, Marianne Mikko, Ljudmila Novak, Dumitru Oprea, Doris Pack, Zdzisław Zbigniew Podkański, Mihaela Popa, Christa Prets, Karin Resetarits, Pál Schmitt, Hannu Takkula, Helga Trüpel, Thomas Wise, Tomáš Zatloukal
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Victor Boştinaru, Emine Bozkurt, Ignasi Guardans Cambó, Gyula Hegyi, Viktória Mohácsi, Ewa Tomaszewska, Jaroslav Zvěřina
Заместник(ци) по член 178, параграф 2, присъствал(и) на окончателното гласуване	Donata Gottardi

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	24.6.2008
Резултат от окончателното гласуване	+: 55 –: 1 0: 9
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Roberta Alma Anastase, Sir Robert Atkins, Christopher Beazley, Bastiaan Belder, André Brie, Elmar Brok, Colm Burke, Philip Claeys, Giorgos Dimitrakopoulos, Michael Gahler, Georgios Georgiou, Ana Maria Gomes, Alfred Gomolka, Klaus Hänsch, Jana Hybášková, Anna Ibrisagic, Ioannis Kasoulides, Metin Kazak, Maria Eleni Koppa, Helmut Kuhne, Vytautas Landsbergis, Johannes Lebech, Francisco José Millán Mon, Pasqualina Napolitano, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Raimon Obiols i Germà, Justas Vincas Paleckis, Ioan Mircea Paşcu, Tobias Pflüger, João de Deus Pinheiro, Samuli Pohjamo, Michel Rocard, Libor Rouček, Christian Rovsing, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Marek Siwiec, Hannes Swoboda, István Szent-Iványi, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Ari Vatanen, Jan Marinus Wiersma, Luis Yañez-Barnuevo García, Zbigniew Zaleski, Josef Zieleniec
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Laima Liucija Andrikienė, Cristian Silviu Buşoi, Giulietto Chiesa, Andrew Duff, Árpád Duka-Zólyomi, James Elles, Carlo Fatuzzo, Gisela Kallenbach, Tunne Kelam, Evgeni Kirilov, Jaromír Kohlíček, Graf Alexander Lambsdorff, Nickolay Mladenov, Rihards Pīks, Aloyzas Sakalas, Antolín Sánchez Presedo, Inger Segelström
Заместник(ци) (чл. 178, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Lambert van Nistelrooij